

de Compagnie af te wachten. Hij was immers door zijn vader reeds als onderkoning aange-
steld. Als hij dat evenwel wegens zijn eerdere wandaden niet zou durven, [fol. 931] dan kon
hij weleens met zijn aanhang wegtrekken, zich geheel van de Compagnie verwijderen, en
zich bij de eerdergenoemde rebellen aansluiten. Zoiets is bevestigd door de daar naartoe uit-
gezonden dienaren. De radja muda en zijn volgelingen hadden zich, bang voor een spoedig
overlijden van Radja Alam, reeds buiten de rivier naar Bukit Batu verwijderd, zogenaamd
om te vissen. Zo konden ze onbelemmerd op zee voorzorgsmaatregelen nemen. Maar de
voorzorg om een brief met het verzoek om vergiffenis te zenden heeft de radja muda aan
de Compagnie gebonden en hij beloofde naar de hoofdplaats te komen, als de toestand van
zijn vader, die aan de beterende hand was, dat zou toestaan. Het bestuur gaf ook vergiffenis
aan een zekere Abdul Mohe, die de rebellen al lang verlaten had, [fol. 932] en aan diegenen
die hadden deelgenomen aan de rebellie van Radja Mahmud, maar zich weer vreedzaam in
Siak en Kampar hadden gevestigd. Evenwel zijn de vermetele rebellen Radja Ismaël, tengku
Bungsu en sjeik Salem expliciet van gratie uitgesloten. Bijzonderheden zijn te vinden in
de genoemde brieven met vergiffenis. Twee booswichten die hun krissen hadden getrokken
tegen een sergeant, zijn door de vorst tot de orde geroepen, waarmee deze bewezen heeft de
Compagnie welgezind te zijn; hij moet daarvoor bedankt worden. De vaartuigen van Radja
Alam mogen slechts in uiterste noodzaak worden aangehouden, want maatregelen tegen
hem hebben weinig zin. Die leiden maar tot spanningen en brengen hoge kosten met zich
mee. Het vrijgeven van de panjajap die door de bezetting van Pulau Pinto Gedong was aan-
gehouden, omdat ze naar Kampar zou gaan, [fol. 933] is daarom een goede maatregel. Het
is goedgekeurd dat het bestuur het verzoek van Radja Alam om op krediet 50 kolang rijst
van de Compagnie te ontvangen, heeft afgewezen, en tevens de inwoners heeft toegestaan
rijst naar Siak te vervoeren. Dat is ook het geval met het verlenen van passen voor twee sche-
pen van deze radja naar Java, terwijl het bestuur daar is opgedragen op zijn hoede te zijn
voor smokkel van opium uit Malakka. In een brief van 9 oktober 1761 vroeg Radja Alam
om 2 % tol te mogen heffen op alle schepen uit Batavia en Java's Oostkust. Waarschijnlijk
heeft het bestuur de brief van 31 mei 1761 niet aan hem bekendgemaakt, waarin dit werd
toegestaan. Dit moet nu snel gebeuren. Ook moet het restant [fol. 934] van zijn schuld van
f 12.480 snel door de vorst worden afgelost. Er was al rsd 2750 binnengekomen. Uit Johore
kwam het bericht)

---dat de Arouwse regenten op de aankomst van Dain Cambodia en zijn gevolg
aldaar al aanstonds den jongen erfprins en wettigen erfgenaam van Radja Saleman eyn-
delijk in zijn overleden vaders plaats als koning hadden uytgeroepen. Waarvan wij, nevens
den ministers schrijvens, de gewenschte gevolgen tegemoet sien principalijk, omdat hier-
door, na hun seggen, de heersugt der Boegineesen tot genoegen vereydelt is.

Fol. 934r-v.

(De vorst van Trengganu mag bedankt worden dat hij peper wil verkopen voor 12
Spaanse realen de pikol. Deze hoge prijs moet men maar accepteren, omdat deze vorst ook
aan anderen dan de Compagnie schijnt te willen leveren. Alles wijst daarop en ook andere
omstandigheden maken het zeker [fol. 935] dat de omliggende Johorese vorsten slechts met
de wapenen te dwingen zullen zijn. Dit is een kostbare zaak, maar Straat Malakka kan met
een beperkte patrouillering vrij van zeeroof gehouden worden. Om niet in een situatie te
komen die vermeden kan worden, is van gewapend optreden afgezien en tevens van tochten
naar Trengganu en de Nicobar eilanden. De peper is daar veel te duur en gebrek aan beman-
ning verhindert zulke ondernemingen. Het bestuur is bevolen om uitsluitend vaartuigen
voor de handel in bedrijf te hebben. Aangezien er uit Linggi langs de rivier via Selangor tin
uit de bovenlanden Sungai Ujung, Siryme, Naning etc. wordt uitgevoerd, [fol. 936] heeft het
bestuur de pantjalang Standvastigheid ter patrouillering uitgezonden. Dit had zo'n succes
dat uit de bovenlanden en Selangor in het afgelopen boekjaar de uitzonderlijke hoeveelheid
van 212.731 lb fijne tin als inktkokers is aangevoerd. Dit is 55.004 $\frac{1}{4}$ lb meer dan de gezamen-
lijke leverantie in de drie jaar sinds 1758. Tevens is goedgekeurd dat het voorstel van vorig